

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЛЁС ДАЎГАБУДАЎ
ВЫРАШАЕЦЦА

4

МАХЛЯРСТВЫ
З КРЫПТАВАЛЮТАЙ

5

ЗВЯЗДА

2 МАЯ 2023 г.

АЎТОРАК

№ 82 (29962)

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ЧАРВЯКОЎ,
міністр эканомікі:

«За першы квартал мы бачым станоўчую дынаміку. Бачым, як паводзіць сябе галіны. У цэлым эканоміка дэманструе аднаўленчы рост. Штомесяц мы прыстаем прыкладна на паўтара працэнта пункта. Калі казаць у цэлым за сакавік, то мы эканоміку аднавілі: тэмп росту — 100,8%. Згодна з апошнімі данымі за квартал, узровень рэальнай зароботнай платы, гэта значыць з улікам інфляцыі, вырас на 1,7 працэнта. А пенсіі за дадзены перыяд у рэальным выражэнні выраслі на 9,6 працэнта. Гэта ключавыя элементы ў структуры даходаў. Таму мы ацэньваем, што тэмпы росту рэальных даходаў насельніцтва таксама перавысяць 100 працэнтаў».

Мір, май і стваральная праца

Першмай традыцыйна адзначалі па ўсёй краіне — крэатыўна і з размахам. У сталіцы мерапрыемствы, арганізаваныя Федэрацыйнай прафсаюзаў Беларусі, прайшлі ў парку Перамогі. Сонечнае надвор'е, насычаная цікавая праграма спрыялі таму, што на свята працы людзі ішлі цэлымі сем'ямі. Гэта адна з нашых добрых традыцый — адзначаць 1 Мая. А спрадвечны лозунг дня — «Мір, праца, май» — сёння для многіх гучыць як складнікі простага чалавечага шчасця.

Як адзначаў у сваім выступленні старшыня ФПБ Міхаіл ОРДА, свята працы было заснавана больш за сто гадоў таму. «Яно адзначаецца сёння ў многіх краінах свету. Але не ва ўсіх краінах свету яно сапраўды з'яўляецца святам. Як і больш за сто гадоў таму, у гэтых дзяржавах, у тым ліку высокаразвітых, многія людзі не маюць элементарных сацыяльных гарантый. Далёка не кожны можа разлічваць на дастойную медыцыну, адукацыю, пенсію. У нас у Беларусі ўсё гэта замацавана ў Канстытуцыі. Гэтыя важныя народныя завабы для людзей будучы захаваны», — цытуе БелТА Міхаіла Орду.

Старшыня ФПБ заявіў, што заходнія краіны не спыняюць спроб задушэння беларускай эканомікі шляхам увядзення абсалютна незаконных санкцый. Усё гэта робіцца пад маркай добрых намераў, але насамрэч тыя краіны

Фота: Белар. ІФМ-ЧМ/БелТА

спрабуюць пазбавіць беларусаў работы і зароботнай платы. Нягледзячы на гэта, падкрэсліў Міхаіл Орда, кіраўнік дзяржавы ставіць задачу захаваць усе тыя гарантыі, якія ёсць у беларусаў, і гэтая задача выконваецца.

«У Беларусі не прымаюцца рашэнні, якія адымаюць у людзей іх гарантыі. У нас не расце

беспрацоўе, захоўваюцца даходы насельніцтва, — звярнуў увагу старшыня ФПБ. — Гэта вынік сумеснай работы органаў улады, прафсаюзаў, наймальнікаў і працоўных. Праўда за намі. І самы верны шлях для нас — гэта мір і стваральная праца, якім мы будзем ісці і далей».

СТАР. 2

Агульная справа

ДРЭВЫ ЖЫЦЦЯ І ПАМЯЦІ

Беларускія артысты пасадзілі ў Хатыні каля тысячы маладых елак

Фота: БелТА

У апошні дзень красавіка ў Хатыні было асабліва шматлюдна. Работнікі культуры і беларускія артысты вырашылі першымі далучыцца да ініцыятывы кіраўніка дзяржавы, які на рэспубліканскім суботніку прапанаваў неаб'яковым беларусам добраўпарадкаваць Хатынь. Дзеячы культуры ўнеслі свой уклад у азелененне мемарыяльнага комплексу, пасадзіўшы каля тысячы саджанцаў елкі.

Разам з артыстамі дрэвы на тэрыторыі Хатыні прыехалі садзіць

намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар Луцкі, намеснік прэм'ер-міністра Ігар Петрышанка, міністр культуры Анатоль Маркевіч, прадстаўнікі грамадскіх аб'яднанняў. Яны ўшанавалі памяць ахвяр нацысцкіх захопнікаў. Уздольнікі акцыі ўсклалі кветкі да помніка Няскоранаму чалавеку і Вечнага агню.

Усе атрымалі неабходны для работы інвентар — рыдлёўкі, пальчаткі і вёдры з вадой. Пасля кароткага інструктажу пачалася пасадка дрэў. «1000 дрэў памяці» — гэта не проста назва. Артысты і дзеячы культуры высадзілі каля тысячы саджанцаў елкі.

СТАР. 2

КОРАТКА

- Памеры дапамог сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей, павялічваюцца з 1 мая.
- Матдапамогу да 9 Мая атрымала ўжо 98,9 працэнта ветэранаў і пацярпелых ад наступстваў вайны.
- МАРГ: у Беларусі ў поўнай меры забяспечваецца патрэбнасць рынку ў мясе птушкі, ялавічыне і свініне.
- Абмежаванні на наведванне лясоў уведзены ў 44 раёнах Беларусі.
- Мінус 11 см за суткі. У Гомелі паляпшаецца паводкавая сітуацыя.

Рэха вайны

ЖЫЦЬ ЗА СЯБЕ І ЗА ТАГО САЛДАТА...

Шаснаццаты раз расійскія пошукавікі прыязджаюць у Беларусь на палявыя работы. Месца красавіцкай Вахты Памяці нязменнае — плацдарм Навікі, што ў Віцебскім раёне. Тут, на палях Шапечынскага сельсавета, па мерках гісторыкаў, засталася каля 30 тысяч байцоў, якія загінулі ў лютым—сакавіку 1944 года.

У далёкім 1944 годзе зямля пад Навікамі гарэла. Гэта была Віцебская аперацыя Заходняга фронту. Мэта — фарсіраваць раку і прарваць умацаваны нямецкі рубж, які пачаў узводзіцца па загадзе Гтлера ў жніўні 1943 года. На заходнім беразе Лучосы пабудавалі магутныя умацаванні, бліндажы, дзоты, перакінулі ў прыград небывалую да гэтага колькасць рознага віду артылерыі. Тут, у Шапечынскім сельсавета, палягла амаль уся 33-я армія, якая спрабавала блакіраваць нямецкія войскі, каб працягнуць вызваленне Беларусі.

СТАР. 3

ISSN 1990 — 763X

23082

9 771990 763008

Мір, май і стваральная праца

(Заканчанне.
Пачатак на 1-й стар.)

«Гэтае свята сапраўды асаблівае. 1 Мая мы адзначаем свята чалавека працы, які стварае сучаснасць і будзе будучыню. 2023-і — Год міру і стваральнай працы. А без стваральнай працы нельга стварыць шчасліваю сучаснасць і будучыню», — сказала міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ.

Яна выказала перакананасць, што такая праца дае важкія вынікі. «У нас растуць заробкі, зніжаецца траўматызм, ствараюцца сем'і, у тым ліку шматдзетныя. Час выбраў нас, час цяжкі, але разам мы абавязкова пераможам», — заявіла Ірына Касцевіч.

Міністр падзякавала беларусам за іх працу і любоў да Радзімы. «Калі мы сапраўды будзем любіць тую справу, якой займаемся, то зробім не адзін, а два ці тры крокі наперад у сваім развіцці», — сказала Ірына Касцевіч.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА

Людзей працы ўшаноўвалі ўчора па ўсёй краіне. А ў многіх гарадах акурат у гэты дзень адкрыліся сезоны фантанаў і атракцыёнаў, што таксама дадало Першмайю святочнасці і ўрачыстасці.

ЯК ДБАЕШ, ТО Й ПАВАГУ МАЕШ

Абноўленая рэспубліканская Дошка гонару адкрылася ў Мінску напярэдадні свята працы

Па выніках работы летась на рэспубліканскую Дошку гонару занесены 64 пераможцы. Сярод іх — восем рэгіёнаў і 56 арганізацый. Сярод раёнаў, гарадоў і раёнаў у гарадах пераможцамі сталі: у Брэсцкай вобласці — Камянецкі і Лунінецкі раёны, Брэст і Ленінскі раён Брэста, у Гродзенскай вобласці — Астравецкі і Дзятлаўскі раёны, у Мінскай вобласці — Насвіжскі раён, а таксама Цэнтральны раён Мінска.

Дырэктар Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны Уладзімір БАРАПАЕЎ і дырэктар мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой» Рыгор БЫСЮК. Установы, якія яны ўзначальваюць, — сёлета таксама на Дошцы гонару.

У лік арганізацый-пераможцаў увайшлі юрыдычныя асобы і іх філіялы ўсіх формаў уласнасці. Лаўрэаты прадстаўлены ў прамысловасці, сельскай і рыбнай гаспадарцы, будаўніцтве, лясной гаспадарцы, а таксама ў сферы паслуг — у галіне сувязі і тэлекамунацыі, гандлі, аду-

кацыі, навуцы, ахове здароўя, сацыяльным абслугоўванні, транспарце і турызме.

«Гэта найлепшыя з найлепшых. У няпросты 2022 год працоўныя калектывы тых арганізацый паказалі найлепшыя вынікі. Гэта не толькі рэальны сектар эканомікі, прамысловасць і сельская гаспадарка, гэта і сацыяльная сфера, калектывы сістэм аховы здароўя і адукацыі», —

сказала на ўрачыстай цырымоніі намеснік міністра эканомікі Таццяна БРАНЦЭВІЧ.

Паводле яе слоў, 2022 год быў насычаны на падзеі. «Дзякуючы своєчасовым рашэнням удалося адаптавацца да зменлівых знешне-эканамічных умоў, захаваць праца-

здольнасць эканомікі, забяспечыць станоўчыя вынікі ў сацыяльна-эканамічным развіцці. Заработная плата ўзрасла на 13%, пенсіі павялічыліся на 23%. Сфарміравана рэкорднае дадатнае сальда знешняга гандлю таварамі і паслугамі — \$4,3 млрд. Палепшыўся фінансавы стан прадпрыемстваў, рэнтабельнасць продажаў перавысіла папярэднія гады», — падкрэсліла яна.

Таццяна Бранцэвіч адзначыла, што любыя няпростыя ўмовы — гэта выклік і стымул стаць мацнейшымі. «Падводзячы вынікі года, можна сказаць, што найлепшыя — яны і ёсць найлепшыя. Някія знешнія фактары мінулага года не зламалі іх, і яны прадэманстравалі высокую паказчыкі. Добра сумленна і сумленна праца ляжыць у аснове дабрабыту кожнага грамадзяніна, сям'і, рэгіёна і краіны ў цэлым», — рэзюмавала яна.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ДРЭВЫ ЖЫЦЦЯ І ПАМЯЦІ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

Заслужаны артыст Беларусі Александр Саладуха прыехаў у Хатынь літаральна з гастроляў: «Мне патэлефанавалі некалькі дзён таму і прапанавалі далучыцца да акцыі. Але калі краіна кліча, клічуць людзі — трэба ісці, значыць, ты запатрабаваны, патрэбен. Я думаю, у такім святым месцы абавязкова трэба пасадзіць дрэвы, бо гэта застанецца ў памяці на ўсё жыццё. Можна будзе расказаць пра гэта дзецям і ўнукам».

«Мы памятаем, якой цаной была заваяваная перамога ў той вайне, — сказаў заслужаны артыст Беларусі Руслан Аляхно. — Тут, у Хатыні, такія акцыі асабліва важныя. Сюды будучы прыязджаць нашы дзеці, дзеці нашых дзяцей, і яны змогуць убачыць, як зазеляне Хатынь». Руслан Аляхно лічыць, што дрэвы сімвалізуюць жыццё і гэта яшчэ раз падкрэслівае асабліва значэнне акцыі.

Мастацкі кіраўнік арт-групы «Беларусы» Валерый Шмат прыехаў у Хатынь з сям'ёй. Як і яго калега Руслан Аляхно, Валерый Шмат правёў паралель паміж дрэвам і жыццём: «Бо ў дрэва шмат каранёў, якія можна параўнаць з нашай гісторыяй. Гэта вельмі сімвалічна. Без каранёў не бывае дрэва, як і ў нас няма будучыні без нашага мінулага. Важна памятаць не толькі пра светлыя хвіліны нашай гісторыі, але і пра такія трагедыі, каб яны не паўтарыліся».

Дрэвы ў Хатыні высадзілі на некалькіх участках. Тысяча елак — надзвычай вялікая лічба, але ў Хатыні можа быць пасаджана яшчэ не адна тысяча дрэў. Намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар ЛУЦКІ выказаў упэўненасць, што да добраўпарадкавання Хатыні далучацца многія беларусы. «Прэзідэнт прапанаваў, і артысты адгукнуліся першымі. Гэта добрая справа, кожны зможа пакінуць свой след на гэтай святой для беларусаў зямлі. Я думаю, што такая акцыя паслужыць прыкладам для многіх нашых грамадзян, якія таксама пасадзяць свае дрэвы ў Хатыні. Беларусы — спагадлівыя і працавітыя людзі, таму я нават не сумняваюся, што акцыя будзе падтрымана нашымі суйчыннікамі», — сказаў Ігар Луцкі.

На думку намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта, дрэвы, якія сёння пасадзілі артысты, паслужаць таму, што многія стануць зноў і зноў вяртацца ў тое памятнае месца. «Нездарма кажуць, што кожны чалавек павінен пасадзіць дрэва, і пажадама не адно. Тым больш у такім месцы, як Хатынь», — падкрэсліў ён.

Міністр культуры Анатоль МАРКЕВІЧ адзначыў важнасць дадзенай прадстаўнікам культурнай супольнасці магчымасці ўнесці свой уклад у добраўпарадкаванне Хатыні:

— Сёння мы тут са сваімі блізкамі і роднымі людзьмі, са сваімі дзецьмі, каб маладое пакаленне было тут, разумела значнасць тых падзей. Нашы дзеці павінны выносіць з гісторыі правільныя ўрокі і разумець, што толькі савецкі салдат здабыў перамогу для ўсёй сусветнай супольнасці. І ні ў якім разе мы не павінны дапусціць паўтарэння трагедыі на нашай слаўнай Беларускай зямлі.

Паводле БЕЛТА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

Новую канстытуцыю Узбекістана на рэферэндуме падтрымала звыш 90 працэнтаў выбаршчыкаў

Праект закона аб новай канстытуцыі Узбекістана на рэферэндуме падтрымала 90,21 працэнта выбаршчыкаў. Аб гэтым паведаміў старшыня Цэнтрвыбаркама краіны Зайнідзін Нізамхаджаеў, перадала ТАСС. У рэферэндуме ўзяло ўдзел 16,67 мільёна чалавек (84,54 працэнта ад унесеныя ў спіс для галасавання). Грамадзян краіны трэба было адказаць на адзінае пытанне: «Ці прымаеце Канстытуцыйны закон «Аб Канстытуцыі Рэспублікі Узбекістан». У новай рэдакцыі Канстытуцыі Узбекістана, якую зацвердзіла Заканадаўчая (ніжня) палата Олій мажліса (парламента) і ўхваліў Сенат (верхняя палата парламента), колькасць артыкулаў павялічылася са 128 да 155, канстытуцыйных нормаў — з 275 да 436. У цэлым, канстытуцыя будзе абноўлена на 65 працэнтаў. Сярод паправак — пункт аб скарачэнні колькасці сенатараў са 100 да 65, аб падаўжэнні тэрміну паўнамоцтваў прэзідэнта Узбекістана з пяці да сямі гадоў, аб забароне

смяротнага пакарання, аб забароне выдачы грамадзяніна краіны замежнай дзяржаве. Паводле паправак, Узбекістан абвясціць сацыяльнай дзяржавай.

У Японіі знялі апошнія абмежаванні па COVID-19

Пры ўездзе ў Японію больш не патрабуецца прад'явіць сертыфікат аб вакцынацыі і ПЛР-тэст, паведамліла ТАСС. Усе астатнія патрабаванні і абмежаванні, якія дзейнічалі ў рамках прафілактыкі распаўсюджвання каранавіруса, уключаючы каранцін, былі знятыя ўрадам яшчэ летас. Першапачаткова планавалася, што абмежавальныя меры будуць аслаблены з 8 мая. Але ў сувязі з доўгімі майскімі святамі, якія называюцца «залаты тыдзень», урад вырашыў змяніць дату. Да 8 мая будзе дзейнічаць пераходны перыяд. Пры найўнасці выразных сімптомаў COVID-19 часова захаваецца патрабаванне здаваць тэст пасля прыбыцця. У выпадку становага выніку неабходна будзе прайсці лячэнне ў спецыяльна адведзеных медыцынскіх установах. Пасля 8 мая пачне дзейнічаць працедура пад назвай «генамны нагляд за інфекцыйнымі захворваннямі», мэтай якой стане

маніторынг эпідэмічнай сітуацыі і прытоку інфекцыі з-за мяжы. Мяркуюцца, што людзям з сімптомамі захворвання будучы прапаноўваць у добраахвотным парадку прайсці тэст на каранавірус.

Галівуд стаіць на парозе найбуйнейшай забастоўкі сцэнарыстаў

Галівудскія кінастудыі сутыкнуцца з найбуйнейшай за апошнія 15 гадоў забастоўкай сцэнарыстаў на фоне таго, што тэрмін кантракта паміж сцэнарыстамі і студыямі звычайна складае адзін год. Аб гэтым паведаміла агенцтва Bloomberg. Паводле яго даных, на працягу апошніх некалькіх тыдняў бакі то ўступалі, то выходзілі з перагавораў. Сярод прычын забастоўкі агенцтва называе ўзровень заробатнай платы, барацьбу за аўтарскія права і ўмовы працы, у тым ліку пры рабоце са стрымінгавымі сэрвісамі, такімі як Netflix. «Стрымінгавыя сэрвісы заказваюць менш серый у сезон. Гэта, як правіла, азначае, што над кожным шоу працуе менш сцэнарыстаў, а тыя, хто шэда, зарабляюць менш грошай. Сярэдняя мінімальна зарплата сцэнарыстаў не расце суравымерна бюджэтам на эподы», — падкрэслівае агенцтва. Паводле Bloomberg, уплыў забастоўкі на вытворчасць кіно будзе залежаць ад яе працягласці.

ЖЫЦЬ ЗА СЯБЕ І ЗА ТАГО САЛДАТА...

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.)

Найстарэйшы беларускі пошукавік Ларыса Навумаўна Бруева ўспамінае, што ўпершыню работы ў гэтай мясцовасці праводзілі ў 1992 годзе. Тады вялікае поле, дзе штогод знаходзіць астанкі байцоў, было эксперыментальным участкам сельгаспадарчага каледжа. Тут раслі буракі, і ніхто не задумваўся аб тым, што хавае пад сабой зямля. А між гародніны з глебы блелі косці... Тады пошукавікі і чырвоныя следзяты прайшлі званом у 400 чалавек і сабралі тое, што глеба выкінула на паверхню. Прайшоў моцны дождж, і зноў сярод буракоў забялелі астанкі. Непадалёку ад поля працякае Лучоса, якую ў народзе празвалі крывавай — з-за колькасці згінулых тут савецкіх салдат. Першая

штурмавая камсамольская бригада страляла на яе барака кала 70 працэнтаў свайго саставу. 144-я дывізія штурмавала вёску Валасова ў гэтым жа раёне, з 12 тысяч чалавек у строі засталося толькі 27 байцоў... Пошукавай работы нават праз 80 гадоў пасля баявых дзеянняў хопіць не толькі для сённяшняга пакалення.

На дапамогу вопытным беларусам і расійскім пошукавікам ужо другі год прыходзіць маладое пакаленне: летася у міжнароднай экспедыцыі бралі ўдзел навуачныя маскоўскай школы № 760 імя Марэсьева і кадэты Полацкага кадэцкага вучылішча. У гэтым годзе да іх плануецца далучыцца юныя суворайцы Віцебскага кадэцкага вучылішча. «Наша галоўная задача — перадаць свой вопыт і веды моладзі, каб пасля нас

пошукавая дзейнасць Расіі і Беларусі не згасла, а набыла абароты. Мы вельмі рады, што з кожным годам да Вахты Памяці далучаюцца юныя патрыёты з розных устаноў адукацыі. Пераемнасць пакаленняў — гэта найважнейшы складнік агульнай генетычнай памяці», — адзначыў старшыня праўлення маскоўскай абласной грамадскай арганізацыі «Дабрачыны ваеннагістарычны пошукавы клуб «Памяць і прымірэнне» Валерый Загрэкаў.

Два разы на год расійскія пошукавікі вяртаюцца ў Віцебскі раён, да іх далучаюцца члены віцебскага абласнога гісторыка-патрыятычнага пошукавага клуба «Полымя», 52-і асобны спецыялізаваны пошукавы батальён. Дзеці і дарослыя ў розных умовах надвор'я нястомна працуюць на палях,

падмаюць з зямлі астанкі, саржавелу зброю і, калі пашанчае, узнагароды. Такі медаль «За адвагу» знайшлі два дні таму, па яго нумары накіравалі запыт у Міністэрства абароны і спадзяюцца, што да канца экспедыцыі імя героя будзе ўстаноўлена. Потым узнагароду чакае доўгі шлях дадому, у сям'ю байца, якому належыць медаль, аднак галоўнае, што памяць пра яшчэ аднаго героя той далёкай вайны вернуцца. І гэта з'яўляецца для пошукавіка найгалоўнейшай каштоўнасцю.

На адкрыццё Вахты Памяці на Віцебшчыну прыехала сям'я з Іркуцка, чые родныя ў гады Вялікай Айчыннай вайны склалі галовы пад Навікам. Яны ў

знак падзякі за неацэнную пошукавую работу перадалі раённаму Савету дэпутатаў партрэт байца, створаны ў 1943 годзе. А яшчэ прывезлі на мемарыял маладыя кедры, якія сталі першымі дрэвамі ў міжнароднай алеі памяці, закладзенай на плацдарме.

Сёння на палях Шапечынскага сельсавета працуюць каля 80 чалавек, з пачатку экспедыцыі пошукавікі ўжо паднялі астанкі трох байцоў. Рабочы працэс грунтуецца на аэрафотаздымках нямецкай разведкі, якія выкуп-

ляюць у амерыканскіх архівах. Яны накладваюцца на сучасную карту мясцовасці, і пошукавікі пачынаюць раскопкі ў месцах, дзе былі траншэі і вялікія варонкі ад снарадаў.

Красавіцкая Вахта Памяці працянецца да 5 мая, пасля яе ўдзельнікі вернуцца ў жніўні, каб працягнуць работы на тэрыторыі Заронаўскага сельсавета. Каб знайсці яшчэ не аднаго невядомага байца і прахіць жыццё за сябе і за таго салдата...

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА, фота аўтара.

Прызнанне

У ГОНАР НАРОДНАГА ПІСЬМЕННІКА

Прэзідэнт нашай дзяржавы летася прысвоіў званне народнага пісьменніка Беларусі вядомаму празаіку, генаграмму і палітычнаму дзеячу, ганаравану старшынёй Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалаю ЧАРГІНЦУ.

А сёлета ў прэрададзень Першамай ў СШ № 76 у Савецкім раёне сталіцы адкрылася музейная экспазіцыя, прысвечаная жыццёваму шляху народнага пісьменніка Беларусі Мікалая Чаргінца.

Урачыстаму адкрыццю выставы папярэднічай цэлы шэраг мерапрыемстваў, арганізаваных педагогамі і калектывам СШ № 76, іншымі агульнаадукацыйнымі ўстановамі Савецкага раёна, дзе, дарэчы, праводзіцца вялікая работа па героіка-патрыятычным выхаванні падлеткаў, юнакоў і дзяўчат. Гасіям прэдаманстравалі зольнасці навучэнцаў, якія разбіралі і збіралі аўтаматы, паказвалі свае навукі ў фізічнай падрыхтоўцы, выкананні практычных, звязаных з ваеннай падрыхтоўкай. А пасля было знаёмства з асобнымі музейнымі, даследчыцкімі праектамі школьнага раёна. Відавочна, што ў раёне існуе наладжаная сістэма па спалучэнні выхаваўчай работы з вывучэннем гісторыі нашай краіны.

Сама не дужа вялікая па колькасці навучэнцаў школа ўражае шматбагатасцю сваіх грамадскіх, выхаваўчых, патрыятычных ініцыятыў. Усё гэта навідавоку — нават у афармленні навуцальнай устаноў, кожнага з яе класаў. Нераўнадушныя людзі, якія працуюць тут, у калектыве на чале з дырэктарам Аленай Васілеўнай Паланевіч, зольныя перадаць свае нераўнадушша і вучням. Гэта было відаць і ў час выдатна арганізаванага свята ў сувязі з адкрыццём музейнай экспазіцыі.

Чаму менавіта ў СШ № 76?.. Пра гэта скажаў на адкрыцці выставы кіраўнік Адміністрацыі Савецкага раёна Мінска Сяргей Хільман: «Мікалаі Іванавіч Чаргінце — наш сапраўдны сябра, наш таварыш. Яго жыццёвыя, прафесійныя як супрацоўніка праваахоўных органаў сцэжы-дарожкі пачыналіся тут, на тэрыторыі раёна, непадалёку нават ад самой школы... Цяжка ўявіць, што ў адной асобе могуць спалучыцца мільцыянер, таленавіты, вельмі прадукцыйны аператыўнік крымінальнага вышуку, яркі спартсмен, пра чые футбольныя здзяйсненні памятаюць нават і сёння, праз многія гады пасля таго, як Мікалаі Іванавіч завяршыў спартыўную кар'еру. А яшчэ палітык, парламентарый, а яшчэ ж пісьменнік, аўтар мноства прыгоднічкіх, дэтэктыўных і ваенных раману!». У музейнай экспазіцыі, над якой душою і сэрцам, усімі сваімі талентамі ішчыраваў найперш старшыня Мінскай

гарадскай арганізацыі ветэранаў вайны ў Афганістане Уладзімір ШОКАЎ, усё гэта, вядома ж, знайшло адлюстраванне. Красамоўнымі артэфактамі для ўдзельнікаў цырымоніі адкрыцця, першых наведвальнікаў новай музейнай прасторы сталі арыгінальныя дакументы, кнігі Мікалая Чаргінца з аўтографамі, мноства фотаздымкаў... Трэба было бачыць, з якой цікавасцю разглядалі стэнды, вітрыны хлопчыкі і дзяўчынкі, юнакі і дзюўчаты... Магчыма, у гэтыя хвіліны яны думалі не толькі пра маштаб героя, з якім пазнаёмлівацца непасрэдна, бо Мікалаі Іванавіч і сам удзельнічаў у адкрыцці экспазіцыі, а яшчэ асэнсоўвалі яго жыццёвы шлях, разважалі пра свой уласны заўтрашні прафесійны выбар.

На адкрыцці экспазіцыі выступілі таласамі старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Аляксей КАРЛЮКЕВІЧ. Падзякаваўшы і школе, і Савецкаму раёну за такую прыкметную ідэю ў справе патрыятычнага выхавання школьнікаў, моладзі, ён пажадаў таго, каб з экспазіцыі — дарэчы, вельмі «ўзроўневай» і з пункту гледжання музейнай справы — вырас, сфарміраваўся музей, куды заўсёды будзе прыходзіць і ў святы, і ў будныя дні, куды нясорамна будзе запрасіць самых высокіх і жаданых гасцей.

Дарэчы, удзел у святковым мерапрыемстве бралі і многія калегі Мікалая Чаргінца па рабоце ў Саюзе пісьменнікаў Беларусі — першы намеснік старшыні СР Беларусі, празаік, дзіцячы пісьменнік Алена Стэльмах, старшыня Мінскага гарадскага аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі, паэт і перакладчык Міхась Пазнякоў, паэт Анатоль Аўруцін, народны артыст Беларусі Эдуард Ханок, доктар філалагічных навук Іван Саверчанка...

Вось як выказалася Алена Стэльмах у дачыненні да ініцыятывы Савецкага раёна: «...Мне падаецца, што ў гэты музей, а я толькі так называю выключна цікавую музейную

экспазіцыю, будучы ісці і ісці маладыя людзі, будучы пастаянна наведваць гэты пакой вучні і настаўнікі. У нас у Саюзе пісьменнікаў у Мемарыяльнай зале Дома літаратара сістэмна праводзяцца Урокі мужнасці. Паэты, празаікі, публіцысты раскажваюць пра тыя старонкі гераічнай, драматычнай гісторыі нашай краіны, якія найперш звязаныя з Вялікай Айчыннай вайной. І думаю, што такія Урокі мужнасці павінны праходзіць і ў гэтым музеі народнага пісьменніка Беларусі Мікалая Чаргінца. Падзеі для беларускай літаратуры стаў адзін з апошніх твораў Мікалая Іванавіча — раман «Аперацыя «Кроў», у якім пісьменнік з усім болей свайго сэрца раскажаў пра тое, як фашысты трэшчылі, знішчалі нашу Айчыну, як забіралі ў дзетак палымяныя, ваенных гадоў не проста дзяцінства, а жыцці. Мы проста абавязаныя пра гэта помніці! Мы абавязаныя перадаць гэту памяць нашчадкамі!»

Ініцыятыва, якая стала з'явай у перад-святоточныя дні, — прыклад і для іншых рэгіёнаў краіны. У адным музейным пакоі сшыліся памяць пра тое, што нашы землі выконвалі сваё інтэрнацыянальнае абавязанне ў Афганістане, і сучаснасць ды гісторыя беларускай літаратуры (народны пісьменнік Беларусі Мікалаі Чаргінце выдаў сваю першую кнігу «Чацвёрты след» у 1973 годзе, лічы, паўстагоддзя назад!)... Магчыма, складнікам патрыятычнага выхавання сённяшняй моладзі, наступных пакаленняў юных грамадзян Айчыны стануць новыя музеі ў знак памяці народных пісьменнікаў Беларусі — Івана Чыгрынава, Івана Махменкі, Івана Мележа, Васіля Быкава, Міхаіла Лынькова, Пятруся Броўкі, Кандрата Крапівы, Андрэя Макаёнка, Аркадзя Куляшова, Пімена Панчанкі, раманы, апавесці, вершы і паэмы, і п'есы якіх — залаты фонд нашай культуры.

Кастусь ЛЕШНІЦА, Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ДАСЯГНЕННІ ПАЧЫНАЮЦА З АСОБЫ

Па традыцыі Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі ўручае прэміі ў галіне працы за самыя выдатныя і значныя прафесійныя дасягненні. Найлепшыя з найлепшых вызначаюцца раз на два гады. Сёлета яе ўладальнікамі сталі як асобныя работнікі, так і цэлыя калектывы прадпрыемстваў. Сярод узнагароджаных і наша калега, пісьменніца і журналістка, першы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена Стэльмах, якая стала лаўрэаткай у галіне літаратуры, мастацтва, журналістыкі і аматарскай творчасці.

— Гэта адна з самых прэстыжных прэміяў у нашай краіне. Усе пісьменнікі, творцы ідуць доўгім шляхам свайго творчага жыцця і даказваюць сваім прафесіяналізмам, што яны могуць я атрымаць. Дасягненні творчых людзей аўтарызэнтае журы разглядае на асобным этапе. Усе прэтэндэнты дасягнулі поспехаў кожны ў сваёй сферы, — дзеліцца Алена Анатолёўна. — Што датычыцца майго лаўрэатства, мяне ўзнагародзілі за кнігу «Навасады. Дзяржынскі раён». Там мая малая радзіма. І галоўная сутнасць гэтай кнігі для мяне як аўтара ў тым, што я маю вялікае жаданне, каб кніга пра свае вытокі, пра свой радавод, пра тое месца, дзе нарадзіўся чалавек і дзе яго карані, каб такую кнігу меў кожны. Каб такая кніга была ў кожнай сям'і, у кожным доме, таму што мая кніга — расповед пра тое, адкуль пайшло маё жыццё, мой род. Я збірала матэрыял, запісваючы ўспаміны родных, блізкіх, суседзяў, землякоў. Працавала ў архівах, каб засведчыць дакументальна, хто былі мае продкі. Гэтая тэма мяне хвалявала, і таму ўсё склалася ў кнігу, якая змяшчае і шмат дакументальнага матэрыялу, і творы паэтычныя і празаічныя, якія нарадзіліся на маёй роднай зямлі, у тых мясцінах, што мяне асабліва краўлі. Для мяне дадзеная кніга — своеасаблівы майстар-клас, дзе я гатовая кожнаму раскажаць, што трэба помніць сваю гісторыю і як можна яе ствараць. А для мяне гэта асобы вельмі важна раскажаць пра тыя мясціны і людзей, у якіх я вучылася, спасцігала жыццёвыя ўрокі. Тым больш што вёска — тое месца, адкуль для нас, беларусаў, пачынаюцца вытокі нашай культуры, нашай свядомасці, нашага нацыянальнага гонару. З такіх мясцін, кнігі і складаецца наша Беларусь, наша культура, літаратура. А гэтая прэмія дае магчымасць творчому чалавеку быць пачутым, бо, магчыма, мой вопыт, які застанецца ў кнізе, натхніць некага на яго ўласныя пошукі, даследаванні ўласнага жыцця. Нас, лаўрэатаў, такую ўзнагароду стымуюць на далейшую стваральную працу.

Алена ДРАПКО.

Віншваем Алену Анатолёўну і жадзем новых поспехаў і пёну ў творчай рабоце.

На кантролі

ДАБУДАВАЦЬ НЕЛЬГА ЗНОСІЦЬ

Як вырашаецца лёс даўгабудай, большасць якіх бяруць пачатак з савецкіх часоў

У Гродзенскай вобласці колькасць аб'ектаў звышнарматыўнага будаўніцтва за два гады зменшылася на 80 працэнтаў. Такія тэмпы дасягнуты ў асноўным за кошт «свежых» даўгабудай, тыя, што стаяць яшчэ з савецкіх часоў, так і застаюцца недабудаванымі. У КДК Гродзенскай вобласці падлічылі даўгабуды і звярнулі ўвагу на адсутнасць сістэмнай работы па статыстычнай справязанасці з боку мясцовых улад.

Пытанні па скарачэнні аб'ектаў звышнарматыўнага будаўніцтва ўздымаюцца кантралёрамі КДК даволі часта. Вынікі работы за мінулы год разгледжаны на сумеснай калегіі з прадстаўнікамі абласной вертыкалі ўлады.

Зразумела, што гэта праблема так ці інакш павінна вырашацца. Будыні, якія не даведзены да лагчнага канца, трэба альбо завяршаць, альбо зно-

сіць. Як правіла, больш прыдатныя даўгабуды ўдаецца яшчэ і прадаць. Па выніках дэталёвага вывучэння аб'ектаў і з улікам іх рэальнай патрэбы летася ў вобласці былі скарачаныя рэгіянальныя і галіновыя мерапрыемствы па скарачэнні даўгабудай на перыяд да 2025 года.

Як зазначыла намеснік начальніка Камітэта дзяржкантролю Гродзенскай вобласці Таццяна СЛАБЫШ, за мінулы год удалося «разабрацца» са 145 аб'ектамі, што складае большую частку ўсіх звышнарматыўных будынкаў. Пераважная колькасць — гэта будынікі апошніх пяці гадоў, якія папросту несвоечасова ўведзены ў эксплуатацыю і не патрабавалі значных капіталаўкладанняў.

Між тым дзясяткі даўгабудай прастойваюць яшчэ з савецкіх часоў. Установы культуры, адукацыі, аховы здароўя, аб'екты сельскагаспадарчага прызначэння, якія будаваліся за кошт бюджэту ў не-

Будуецца дом у Зэльве.

вялікіх населеных пунктах, страцілі сваю актуальнасць. За гады прастой часткова ўведзеныя аб'екты прыйшлі ў аварыйны стан. Як правіла, яны падлягаюць зносу. Менавіта такімі аб'ектамі-старажыламі мясцовыя органы ўлады займаюцца неахвотна.

У КДК прыводзяць прыклад Лідскага раёна, дзе па стане на канец красавіка 2023 года не знесены запланаваныя аб'екты, у тым ліку лазнева-пральны камбінат. Па шэрагу аб'ектаў рэгіянальных мерапрыемстваў не вызначаны аб'ём і крыніцы фінансавання. У Свіслацкім раёне гэта датычыцца сховішча для гародніны, у Воранаўскім — Дома культуры. І такіх прыкладаў няма.

Праблема яшчэ і ў тым, што з кожным годам з'яўляюцца новыя аб'екты звышнарматыўнага будаўніцтва. На пачатак студзеня ў рэгіёне налічалася звыш 130 даўгабудай розных гадоў. Па кожным з іх ставіцца задача наладзіць сістэмнаю работу мясцовых органаў ўлады.

— У Гродзенскай вобласці на працягу 2022 года прымаўся меры

па выкананні даручэння кіраўніка дзяржавы скараціць колькасць даўгабудай. Аднак прынятыя меры неадстаткова. Толькі за першы квартал гэтага года з'явіліся яшчэ 37 новых аб'ектаў. Гэта недапушчальна. Таму варта наладзіць элементарны кантроль за будаўніцтвам аб'ектаў і своечасова прымаць меры для таго, каб яны не пераходзілі ў катэгорыю звышнарматыўных, — выказаў сваю пазіцыю намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Андрэй ЖУК.

У КДК звярнулі ўвагу на недасканаласць у рабоце статыстычнай справязанасці. З-за несвоечасова прадстаўленай інфармацыі здарэння аб'екты па-ранейшаму застаюцца ў спісе даўгабудай. Такія сітуацыі, напрыклад, складалася па 15 аб'ектах. Усе яны былі ўведзены ў эксплуатацыю яшчэ ў мінулым годзе, але дакументы забылі перадаць у РУП «Інстытут жылыя — НДПТБ імя Атаева С. С.» Кантроль за сітуацыяй па статыстычнай справязанасці якраз і павінны ажыццяўляць мясцовыя органы ўлады.

На кантролі застаецца і якасць работ. Ёсць аб'екты, дзе знаходзіцца наогул небяспечна. У КДК згадалі СШ № 7 у Навагрудку, дзе вядзецца капітальны рамонт з мадэрнізацыяй. Аказалася, што рамонт даху, які пачаўся яшчэ ў верасні 2021 года, праведзены няякасна. Дах працякае. Заўважаны іншыя хібы: разбурэацца аздабленне сцяны, што сведчыць аб небяспечнасці аб'екта. У Лідскім раёне, напрыклад, ёсць свабодны доступ на тэрыторыю будаўнічай пляцоўкі гандлёвага цэнтра-даўгабуды, а таксама да сховішча для гародніны, дзе ідзе рэканструкцыя.

У КДК вызначылі яшчэ адну катэгорыю даўгабудай. Гэта аб'екты, якія функцыянуюць пры адсутнасці дакументаў на эксплуатацыю. У асноўным гаворка ідзе аб сельскагаспадарчых і інфраструктурных аб'ектах. На пачатак года налічалася 20 такіх «схаваных» даўгабудай у многіх раёнах Гродзенскай вобласці. Напрыклад, у Навагрудскім раёне дзейнічае малочнаатаварная ферма, якая па дакументах яшчэ не ўведзена ў эксплуатацыю. Прычым увод трэцяй чаргі запланаваны толькі на канец года. Аналагічная сітуацыя назіраецца ў Іўеўскім раёне, дзе працавала сховішча пад гародніну без прыёмкі аб'екта. У Магаст такім жа чынам эксплуатацыя два аб'екты звышнарматыўнага будаўніцтва. Як паведамілі ў КДК, матэрыялы па ўсіх 20 аб'ектах-даўгабудых, якія працуюць без прыёмкі, перададзены ва ўпраўленне Дэпартамента фінансавых расследаванняў КДК Гродзенскай вобласці. Па кожным збіраецца матэрыял, на месцы выязджаюць праваахоўныя органы, будзе разглядацца пытанне аб узбуджэнні крымінальнага спраў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

У тэму

3 ДАЎГАБУДА — У АРЭНДНАЕ ЖЫЛЛЁ

Недабудаваная паліклініка пераўтвараецца ў шматкватэрны дом

У 1994 годзе ў Зэльве пачалася будаўніцтва сяміпавярховай паліклінікі. На той момант гэта быў актуальны аб'ект, бо ў гарадскім пасёлку планавалася ўзвядзенне цеплаэлектрастанцыі. Палкоўкі энергетычны праект не адбыўся, адпала і неабходнасць у будаўніцтве такой маштабнай паліклінікі. Яе размясцілі ў адным з карпусоў мясцовай бальніцы, а даўгабуд некалькі дзесяцігоддзяў прастойваў.

Кіраўніцтва раёна вырашыла правесці рэканструкцыю аб'екта пад шматкватэрны дом. Каштарыс склаў 11,5 мільёна рублёў. Акцэнт зроблены на запатрабаванае апошнім часам арэнднае жыллё. Акрамя гэтага, у доме будзе 15 аднапакаёвых сацыяльных кватэр, што выдзяляць маладым людзям, якія маюць статус сіраты. Такім чынам, даўгабуд атрымаў шанец на другое жыццё.

Як паведамілі ў райвыканкаме, на аб'екце задзейнічаны тры падрадныя арганізацыі. Увод у эксплуатацыю 64-кватэрнага дома запланаваны на верасень бягучага года.

Энергазберажэнне

ВЫКАРЫСТАННЕ МЯСЦОВАГА ПАЛІВА ЗНІЖАЕ САБЕКОШТ ЦЕПЛАЭНЕРГІІ МЕСЦАМІ БОЛЬШ ЧЫМ НА 20 %

Пра гэта распавёў намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі — дырэктар Дэпартамента па энергаэфектыўнасці Віталь КРЭЦКІ.

Паказчык перавыкананы амаль удвая

Як вядома, стратэгічная задача — стрымліванне росту валавога спажывання паліўна-энергетычных рэсурсаў (ПЭР) і збліжэнне энергаэмісій валавога ўнутранага прадукту Беларусі з сярэднесусветным значэннем гэтага паказчыка. У сферы энергазберажэння прапаўваецца максімальна магчымае ўключэнне ў паліўны баланс краіны ўласных ПЭР, у тым ліку з аднаўляльных крыніц энергіі. Для выканання пастаўленых задач дзяржаўнай праграмай «Энергазберажэнне» на 2021—2025 гады ўстаноўлены мэтавы паказчыкі па краіне.

Паводле слоў Віталія Крэцкіга, зводны мэтавы паказчык па зніжэнні энергаэмісій ВУП выкананы

па выніках мінулага года і склаў мінус 5,1 % пры заданні мінус 2,7 %. «Асноўны ўплыў на перавыкананне паказчыка па зніжэнні энергаэмісій ВУП аказалі нізкія тэмпы неэнергетычнага выкарыстання паліва (80 %), памяншэнне эканамічнай актыўнасці, а таксама рэгуляванне дэпартаментам сумарнага спажывання ПЭР (зніжэнне на 5,5 %), што прывяло да зніжэння валавога спажывання ПЭР на 9,6 % да ўзроўню 2021 года», — распавёў кіраўнік дэпартамента.

Эканомія паліўных рэсурсаў склала 577 тысяч тон умоўнага паліва, або 96,2 % ад гадавога задання ў аб'ёме 600 тысяч тон гэтага

паліва. Пры гэтым па выніках дзейнасці за 2021—2022 гады рэалізацыя энергаэфектыўных мерапрыемстваў дазволіла дасягнуць эканоміі ПЭР у аб'ёме 1262,8 тысячы тон пры заданні 1150 тысяч.

Віталь Крэцкі адзначыў, што эфектыўнасць работы ў нашай краіне па зніжэнні энергаэмісій ВУП пацвярджаецца данымі Міжнароднага энергетычнага агенцтва. Паводле інфармацыі МЭА, у 2020 годзе фактычны паказчык энергаэмісій ВУП Беларусі склаў 0,141 тony нафтавага эквіваленту на 1 тысячу долараў, у 2000 годзе — 0,311 тony, гэта значыць, знізіўся ў дачыненні да 2000 года ў 2,2 раза. У гэты ж перыяд аналагічны

паказчык сярэд прамыслова развітых дзяржаў ЕАЭС, такіх як Расійская Федэрацыя і Казахстан, знізіўся ў 1,5 раза і 1,7 раза адпаведна, у краінах свету — у сярэднім у 1,3 раза.

Энергаэмісцыя нашай краіны застаецца вышэйшай за сярэднесусветнае значэнне. У параўнанні з прамыслова развітымі краінамі — членамі ЕАЭС Беларусь займае лідзіруючае становішча, падкрэсліў Віталь Крэцкі.

Пелеты замест дроў

Паводле яго слоў, з пачатку рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Энергазберажэнне» за два апошнія гады ў краіне было ўведзена 29 энергакрыніц на мясцовых відах паліва сумарнай цеплавой магутнасцю 180,7 МВт. Гэта дазволіць забяспечыць павелічэнне штогадовага аб'ёму выкарыстання мясцовых ПЭР на больш чым 55 тысяч тон умоўнага паліва (эквівалентна замяшчэнню 1 мільёна кубаметраў прыроднага газу ў год).

Паводле інфармацыі дырэктара дэпартамента, летась ўведзена ў эксплуатацыю 14 энергакрыніц на мясцовых ПЭР (68,8 МВт) з 16 (74,8 МВт), прадугледжаных дзяржпраграмай. У сувязі з познім вылучэннем фінансавання з мясцовага бюджэту не завершаны будаўнічыя работы па энергакрыніцах у Гродзенскай (Дзятлава) і Мінскай абласцях (Клецк).

«Нягледзячы на спыненне Міжнародным банкам рэканструкцыі і развіцця фінансавання праектаў у Беларусі, дэпартаментам па энергаэфектыўнасці ініцыяравана прыняцце аблвыканкамамі, зааказчыкамі і падрачыкамі неабходных мер па паскарэнні тэмпаў работ пры будаўніцтве энергакрыніц, якія маюць высокую ступень гатоўнасці, у мэтах асаўлення крэдытных сродкаў МБРР у максімальна магчымым аб'ёме», — адзначыў кіраўнік дэпартамента.

Віталь Крэцкі падкрэсліў, што ўсе энергакрыніцы, будаўніцтва якіх было пачата летась з улікам гэтых сродкаў, былі будаваныя. Няма, з яго слоў, праблем і з абсталаваннем — усе энерга-

крыніцы выкарыстоўваюць толькі айчыннае абсталяванне. Кіраўнік адзначыў, што дзякуючы будаўніцтву такіх энергакрыніц сабекошт вытворчасці цеплавой энергіі зніжаецца больш чым на 20 працэнтаў. У Ляхавічах (Брэсцкая вобласць), напрыклад, зніжэнне складала больш чым 40 працэнтаў.

У свой час мы прадавалі вялікія аб'ёмы мясцовага паліва заходнім краінам. Але былі ўведзены санкцыі.

— Сёння, з улікам даручэння кіраўніка дзяржавы і ўрада, дэпартаментам энергаэфектыўнасці з Мінлэагасам і іншымі зацікаўленымі ведамствамі вядуць работу па распрацоўцы комплексу мер па павышэнні выкарыстання драўняных пелет. З улікам санкцый мы зможам больш актыўна выкарыстоўваць іх унутры краіны, асабліва для замены неэфектыўных кацельняў на дравах. Толькі на зніжэнні выдаткаў на аплату працы работнікам — аўтаматызаваную кацельню на пелетах абслугоўвае адзін чалавек, — мы эканомім 50 % выдаткаў, — адзначыў Віталь Крэцкі.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТУЧНЫ ГПС, ПАЛІВА З АДХОДАЎ І РОБАТЫ ДЛЯ ЦЭГЛЫ

Чым адзначыліся айчыныя «кулібіны» ад будаўніцтва

Імпартазамышчэнне ў будаўніцтве на фоне глабальных палітычных і эканамічных змен набыло важны сэнс. Гаворка ідзе аб будаўнічых матэрыялах, тэхналогіях, расэннях, тэхніцы і многім іншым. Паспяховае замышчэнне адсутнай сыравіны і камплектуючых неабходна для эфектыўнага развіцця эканомікі і прадпрыемстваў будаўнічай галіны краіны.

Айчыныя і расійскія кампаніі няўхільна працуюць у гэтым кірунку. Аб перспектывах расэнняў у сучасным будаўніцтве, канкурэнтаздольнасці беларускіх будаўнічых матэрыялаў, а таксама аб новых механізмах прасоўвання і падтрымкі прадпрыемстваў будаўнічага комплексу Беларусі на міжнародных рынках расказалі эксперты.

Зніжэнне долі завозных матэрыялаў

Апошнім часам спецыялісты заняліся ўшчыльную пытаннем імпартазамышчэння. «Не, мы не зыходзім з завозных матэрыялаў і камплектуючых, аднак зніжаем іх долю», — сказаў кіраўнік праекта ТАА «Лабараторыя сертыфікацыйных і незалежных тэхнічных выпрабаванняў СІНТЛаб» Міхаіл МОРДЗІЧ. Паводле яго слоў, для асноўнага цыкла будаўніцтва ў Беларусі вырабляецца абсалютна ўсё. «Мы выйшлі на тое, што агульныя матэрыялы, якія патрэбны для асноўнага цыкла будаўніцтва, мы перакарываем айчыннымі, а некаторыя вузкія аддзелачныя, спецыфічныя — матэрыяламі імпартнай вытворчасці, у асноўным усходняга напрамку — Расіі, Кітая і іншых дружэлюбных краін», — паведамаў кіраўнік праекта.

У сваю чаргу кандыдат тэхнічных навук дацэнт кафедры металічных і драўляных канструкцый Маскоўскага дзяржаўнага будаўнічага ўніверсітэта Яўген МЯЛЕХІН падкрэсліў важнасць савецкай школы праектавання. «Усё прыдуманае інжынерамі ў Савецкім Саюзе павінна выкарыстоўвацца цяпер. Мы на гэтым стаім і да гэтага мы будзем вяртацца ўвесь час. Заходнія тэхналогіі — гэта ўдасканаленыя распрацоўкі савецкай школы праектавання, у тым ліку і ВІМ-тэхналогіі — сістэма скразнога праектавання, — адзначыў ён. — Нам неабходна абябраца на той вопыт, які ў нас маецца, на тую базу, якая ў нас ёсць, і эфектыўна яе прасоўваць далей. У першую чаргу нам трэба

развіваць сваю матэрыяльна-тэхнічную базу. Усё астатняе ў нас ёсць».

Максімальная паменшыць сабекошт і імпартаёмістасць

Галоўны тэхнолаг завода «Краснасельскбудматэрыялы» Юрый ГУЧАК адзначыў, што іх прадпрыемства з'яўляецца найбуйнейшым вытворцам будаўнічых матэрыялаў у Беларусі. Гэта аб'яднанне ўяўляе сабой сучасны шматпрофільны завод, які выпускае прадукцыю ў асноўным з уласнай сыравіны: цэмент, будаўнічую вапну, мел, блокі з ячэйскага бетону, сухія будаўнічыя сумесі, азбестацэментавыя лісты і трубы, поліэтыленавую плёнку і многае іншае.

Галоўны тэхнолаг прадпрыемства адзначыў, што на сучасным этапе развіцця галіны асноўнай задачай акцыянернага таварыства з'яўляецца выпуск якаснай і канкурэнтаздольнай прадукцыі з выкарыстаннем беларускіх сыравінных матэрыялаў, дабавак і паліва. «У цэлым мы стараемся максімальна адзіць ад імпарту, каб максімальна паменшыць сабекошт нашай прадукцыі і знізіць імпартаёмістасць», — канстатаваў Юрый Гучак.

Таксама ён распаўё аб праектах, якія рэалізуюцца на прадпрыемстве. «У прыватнасці, рэалізаваны праект па будаўніцтве цэглагенератара. Першапачаткова быў прадугледжаны цэглагенератар, які працуе на прыродным газе. Дзякуючы сабекошту і імпартаёмістасці мы ўвасобілі гэты праект і замшчаем 95—97% прыроднага імпартнага газу беларус-

кім тарфяным палівам. З пачатку лютага мы запусцілі цэглагенератар, ён функцыянуе ў штатным рэжыме і дае адчувальную эканомію. Мы да гэтага імкнуліся», — паведамаў Юрый Гучак.

У другім паўгоддзі 2021 года быў рэалізаваны праект па мадэрнізацыі энергетычнага комплексу — будаўніцтва тэхналагічнай лініі па выкарыстанні RDF-паліва пры вытворчасці клінкеру сухім спосабам. «Пакуль такога паліва няма ў Беларусі. Але мы спадзяёмся, што сёлета Гродзенскі завод па ўтылізацыі і механічным сартаванні адходаў завяршыць свой праект і ў нас з'явіцца RDF-паліва, — адзначыў ён. — Каб наша лінія не стаяла, мы выкарыстоўваем альтэрнатыўнае паліва. Распрацавалі тэхнічныя ўмовы для паліва з гумамяшчальнай сыравіны. Летась мы выкарыстоўвалі шэсць тысяч тон такога паліва».

Паліва RDF (refuse derived fuel) або цвёрдае другаснае паліва — гэта паліва, атрыманае з адходаў. У склад RDF уваходзяць высокакаларыйныя кампаненты адходаў, такія як пластык, папера, кардон, тэкстыль, гума, скура, дрэва і іншае.

Акрамя таго, прадпрыемства вывучае магчымасць выкарыстання штучнага гіпсу на аснове фосфагіпсу. «Мы цяпер праводзім лабараторныя даследаванні сінтэчнага гіпсу на аснове фосфагіпсу, узоры якога нам далі з БДТУ. Магчыма, у найбліжэйшай будучыні мы зможам часткова замсціць прыродны гіпс», — акцэнтаваў увагу галоўны тэхнолаг.

90 мільёнаў цэглы на 30 работнікаў

Дырэктар завода керамзітавага жвіру з Новалукомля Міхаіл ЛАЗАРШВІЛІ лічыць, што для будаўнічых матэрыялаў транспартная лагістыка шмат у чым з'яўляецца вызначальнай, таму што кошт матэрыялаў невысокі, чаго не скажа пра транспартныя выдаткі. Было дастаткова цяжка, калі мы страцілі большую частку рынкаў. Абмежаванні з сярэдзіны мінулага года датычыліся экспарту ў Еўрасаюз цэментазмяшчальных прадуктаў, аднак захаваліся рынак паставак керамзітавага жвіру, абмежаванні з'явіліся толькі расійскім кераміт. Акрамя еўрапейскага, будаўнічая галіна страціла яшчэ і ўкраінскі рынак. На апошнім чакаецца будаўнічы бум, трэба будзе ўсё аднаўляць, і будматэрыялы будуць запатрабаваныя, уплунены Міхаіл Лазаршвілі.

Асноўным матэрыялам, які выпускае завод, з'яўляецца керамзітавае жвір, таксама прадпрыемства вырабляе будаўнічы керамзітабетонныя блокі «Тэрмакамфорт». «Па мінулым годзе аб'ём рэалізаванага такога блоку склаў 170 тысяч кубічных метраў — гэта блізка да 90 мільёнаў адзінак умоўнай цэглы. У гэтым цэху працуе ўсяго 30 чалавек, у нас рабатызаваная вытворчасць», — сказаў дырэктар завода.

Што датычыцца абнаўлення керамзітнай вытворчасці, Міхаіл Лазаршвілі паведаваў, што на сёння мадэрнізаваны тры з пяці печы, ідзе мадэрнізацыя чачвёртай. «Выкарыстоўваецца ў асноўным айчынае абсталяванне», — дадаў ён.

Новы ўзровень

«Павышаецца сам узровень будаўнічых аб'ектаў і іх задач. Калі раней былі проста квадратныя метры, цяпер, напрыклад, важна зрабіць тэрыторыю вакол дома больш бяспечнай. Трэба зрабіць сістэму раздзелу смецця, пры гэтым не пашкодзіць экалогію, і многае іншае. Гэта значыць, базавы ўзровень пераходзіць у іншыя іерархіі. Задачы для тэхналогій таксама зусім іншыя. Мы не можам прымяняць матэрыялы, якія былі 20 гадоў таму, заўтрашні аб'ект не можа быць цалкам з мінулых тэхналогій. Навошта паўтраць тое, што было? Мае сэнс вывучаць новыя магчымасці, а таксама не забываць пра стары вопыт. Гэта значыць, эвалюцыйным спосабам мы рухаем галіну». Такое меркаванне выказаў на прэс-канферэнцыі ў прэс-цэнтры БелТА старшыня Асацыяцыі праектных і будаўнічых арганізацый Беларусі пры Мінскім сталічным Саюзе прадпрыемстваў і работадатцаў Антон ГАРУСТОВІЧ.

Паводле яго, у беларускай архітэктуры ёсць свае асаблівасці ў кожным рэгіёне. «Мы праехалі вельмі шмат аб'ектаў за апошнія гады, пабывалі ва ўсіх абласцях. У кожнага рэгіёна ёсць свае асаблівасці. Нават па будаўніцтве мастоў ёсць свае асаблівасці», — адзначыў старшыня асацыяцыі.

Лічбавыя грошы

Крыптавалюта становіцца ўсё больш папулярнай ва ўсім свеце. Менавіта таму ашуканцы асвойваюць і гэты кірунак і ствараюць усё больш віртуозныя схемы круцельства. Аб відах і тэхніках афёраў падрабязна нам распаўё эксперт рынку і дырэктар кампаніі правайдара электронных плацяжоў Assist Belarus Вячаслаў СЕНІН.

Як і любую валюту, «крыпту» можна прадаць і купіць. І зрабіць гэта проста — «зварнуцца» ў крыптаабменнік. Адзіны важны момант, які варта разумець: такія абменныя пункты бываюць як законныя, так і ценявыя. Калі ў першым выпадку сэрвісы дзейнічаюць на падставе закона і рэгулююцца дзяржавай, то другія выкарыстоўваюць забароненыя метады.

«У легальных абменніках для рэалізацыі крыптавалюты або законных плацежных сродкаў неабходна прад'явіць нумар карты, прайсці верыфікацыю нумара тэлефона, электронную пошту і дакумент, які сведчыць асобу. А ў ашуканцкіх пунктах абмену асобу пацярдждаць зусім неабавязкова. І як вынік гэта цягне за сабой неабеабавязковыя анімічны падыход да дзеянняў», — кажа Вячаслаў Сенин.

Пазбавіцца грошай і спакою

Мы разгледзім віды махлярства, з якімі можна сутыкнуцца, пры куплі «крыпты» праз нелегальныя абменныя структуры. Першае і самае простае — пазбавленне грошай. Гэта самая распаўсюджаная праблема, з якой часта сутракаюцца карыстальнікі незаконных абменнікаў. Часта для набыцця крыптавалюты спажываючы ўносяць даныя сваіх банкаўскіх карт і пераводзяць ашуканцам грашовыя сродкі, пры гэтым чакаюць папаўненне крыптакашалька. Аднак нелегальныя сэрвісы не выконваюць сваіх абавязкаў, ды яшчэ і незаконна захоўваюць усё персанальныя даныя ахвяраў.

Другое, з чым вы можаце сутыкнуцца, — прывасяненне аферных сродкаў. Пры выкарыстанні нелегальных сэрвісных плацовак часта можна адправіць ці атрымаць грошы са спецыяльных карт, якія належаць не самому сэрвісу, а старонняму спажываццю карткі, які выкарыстоўвае фіянтныя грошы па сваім меркаванні. І пакупнік, выкарыстоўваючы дадзены сэрвіс, можа быць задзейнічаны ў ашуканцкіх схемах супраць сваёй волі. А вынікам з'яўляецца садзейнічанне ў злачынных махінацыях.

Нелегальная «крыпта»

Калі мы гаворым аб грашовых сродках, якія рэгламентуюцца дзяржавай, то дадзеныя банкноты сільныя псаванню, маркіроўцы і іншым зменам. І для замены патрэбнай банкноты або манеты яе можна здаць або памянць у банках дзяржавы. Тое ж самае можна зрабіць і з лічбавай валютай. Кожная «крыпта» можа быць адсочана буйнымі біржамі, і пра кожную «манету» можна актуалізаваць звесткі, у якіх аперацыях яна была задзейнічана.

З выкарыстаннем шэрых схем абмену ўсё наадварот. Нелегальныя сэрвісы па абмене крыптагрошай не могуць гарантаваць чысціню кожнай атрыманай манеты. А па статыстычных даных, практычна палова ўсіх лічбавых грошай сутыкнулася з незаконнымі аперацыямі. Таму далейшае іх выкарыстанне можа быць немагчымым.

Гаворка ідзе пра фішынг або незаконныя сродкі крадзяжы даных. Распаўсюджаная схема махлярства ва ўсім віртуальным свеце. Сустрэць можна не толькі ў крыптаасфэры, але і ў любых бізнесах, якія маюць сайты ў інтэрнэце. Часта карыстальнік можа не ўгледзець лішні сімвал або літару знакамітага існуючага дамена і перайсці на ашуканскі сайт. А далей увесці свае персанальныя

даныя і даныя банкаўскай карткі. Гэтым дзеяннем ахвяра перадае добраахвотна сваю персанальную інфармацыю і не можа ніякім чынам уплываць на яе выкарыстанне трэцімі асобамі. Таму асаблівую увагу варта ўдзяліць падазронам спасылкам і правільнаму напісанню дамена ў віртуальнай сетцы.

Некалькі парад пакупнікам

Ісць ж віртуальныя грошы можна легальна купіць і прадаваць, калі выкарыстоўваць законныя крыптаабменныя пункты, уплунены Вячаслаў Сенин. Галоўнае — правільна іх выбраць. Па-першае, яны маюць даступныя дадзеныя аб юрыдычнай асобе, УНП і іншых рэзкізвіты. Кантакты, названія на сайце, актуальныя і дакладныя. Па-другое, усё сэрвісы, якія дзейнічаюць на законнай падставе, маюць водгукі, даступныя на сайтах-агрэгатарах, пры гэтым не знаходзяцца ў чорных спісах. Па-трэцяе, аплата адбываецца на самой плацоўцы, а не з дапамогай рэзкізвітаў, высланыя асобна.

І асобнае папярэджанне ад спецыяліста: набыццё токенаў не гарантуе поўнага іх захавання, а таксама захаванасці дзяржаўнай грашовай адзінкі ў карыстальніка.

Матэрыялы падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ.

**РУП «Институт недвижимости и оценки»
(Гродненский филиал)**

информирует о проведении повторного
открытого аукциона по продаже имущества,
принадлежащего Гродненскому областному
потребительскому обществу (Ошмянский филиал)

Аукцион состоится **18.05.2023 г.** в **14.00** по адресу: г. Гродно,
ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Наименование, характеристика предмета аукциона	Лот №1
Лот 1: капитальное строение, инв. № 440/С-9547 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина), общей площадью 146,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Ошмяны, ул. Борунская, 36 с пожарной сигнализацией ППК А6-06. Лот №1 расположен на земельном участке, кадастровый № 424950100001002033, площадью 0,0408 га (назначение – земельный участок для размещения объектов розничной торговли (для обслуживания здания магазина)), расположенном по адресу: г. Ошмяны, ул. Борунская, 36. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в водоохраных зонах рек и водоемов, код – 2.4, площадью 0,0408 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0002 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений канализации, код – 5.5, площадью 0,0015 га	Лот 1: капитальное строение, инв. № 440/С-9547 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина), общей площадью 146,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Ошмяны, ул. Борунская, 36 с пожарной сигнализацией ППК А6-06. Лот №1 расположен на земельном участке, кадастровый № 424950100001002033, площадью 0,0408 га (назначение – земельный участок для размещения объектов розничной торговли (для обслуживания здания магазина)), расположенном по адресу: г. Ошмяны, ул. Борунская, 36. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в водоохраных зонах рек и водоемов, код – 2.4, площадью 0,0408 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0002 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений канализации, код – 5.5, площадью 0,0015 га
Начальная цена продажи	44 088 руб. (сорок четыре тысячи восемьдесят восемь рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	4 408 руб. (четыре тысячи четыреста восемь рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBV30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 16.05.2023 г. до 15.00
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 04.06.2021 г.	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auction	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона (оператор ЭТП)	ООО «ИПМ-Консалт оценка» УНП 19124638, г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703
Продавец	ООО «КовалевТранс» (УНП 491327139), Минская обл. Минский р-н, д. Обач, здание бывшей 8-летней школы – производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 246-13Б/2017
Антикризисный управляющий	ООО «Управляющая компания «Экстра-ри» (УНП 192044227), Минская обл., Минский р-н, с/с Шумягский, д. 14 а/1-1, каб. 1-53, район аг. Озерцо. Тел. +375 (29) 6697469
Адрес ЭТП	www.ipmtorg.by
Предмет электронных торгов	
Административное здание (здание административно-хозяйственное, инв. номер 500/С-7042, общ. пл. 775,3 кв. м). Адрес – г. Минск, ул. Бородинская, 17.	
Сведения о земельном участке: пл. 0,1951 га предоставлен продавцу на праве аренды (по 30.11.2027) для эксплуатации и обслуживания административного здания.	
Организация (обременения) прав: обеспечение доступа для производства ремонтно-восстановительных работ эксплуатационным организациям – владельцам инженерных коммуникаций	
Начальная стоимость лота без НДС – 814 000,00 бел. руб. Минимальная цена лота без НДС – 814 000,00 бел. руб. Размер шага составляет 5 (пять) процентов от начальной цены лота	
Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по предварительному согласованию, контактный телефон +375 33 303 45 88 Анастасия	
Лица, желающие принять участие в аукционе, обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов	
Задаток 1 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY30BELB301204833008220000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X, УНП 191224638; ОКПО 378531865000; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»	
Срок подписания договора купли-продажи 7 (семь) рабочих дней после проведения электронных торгов	
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, увеличивший приобретение предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения торгов	
Дополнительная информация:	
Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов определяются Постановлением Министерства экономики № 9 от 1 апреля 2019 года «Об электронных торгах по продаже имущества в процедурах экономической несостоятельности (банкротства)».	
Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.	
Государственная регистрация договора купли-продажи и объектов недвижимости осуществляется Покупателем за свой счет	
Победитель аукциона либо претендент на покупку обязан возместить продавцу и организатору торгов затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору торгов в размере 2 % от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.ipmtorg.by	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия	
Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: 05.06.2023 в 09.00. Окончание торгов: 05.06.2023 в 16.00
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах, в т.ч. перечисление задатка, принимаются с 9.00 02.05.2023 по 02.06.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торг» по адресу www.ipmtorg.by
Контактные телефоны: +375 17-373-21-33, +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@ipmconsult.by	

ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества
ОАО «Берестовицкая ПМК № 141» (УНП 5000206631),
объявляет о проведении **16.05.2023 г.** с 9.00 до 16.00
электронных торгов в форме аукциона.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона)

по поручению ОАО «Гомсельмаш» (продавец)

извещает о проведении **16 мая 2023 года**
повторного открытого аукциона
по продаже имущества в 12.00 по адресу: г. Гомель,
ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

Лот №1: Силовой трансформатор ТМЗ-1000/6, 1976 г. в. инв. № 2599. Силовой трансформатор ТМЗ-1000/6, 1976 г. в. инв. № 2611. Силовой трансформатор ТМЗ-630/10/0,4, 1984 г. в. инв. № 4915	Начальная цена продажи с НДС – 8 100,00 бел. руб. Задаток – 810,00 бел. руб.
Лот №2: Телефонная станция АТС КЗ «Квант», 1991 г. в. инв. № 7005, емкостью 2048 номеров. Комплексная трансформаторная подстанция ТМЗ-1000, 1976 г. в. инв. № 2567. Комплексная трансформаторная подстанция ТМЗ-1000, 1976 г. в. инв. № 2568	Начальная цена продажи с НДС – 165 960,00 бел. руб. Задаток – 16 596,00 бел. руб.
Лот №3: Двигатель ДАЗО-14-59 10/12 Y1, 1978 г. в. инв. № б/н. Двигатель ДАЗО-14-59 10/12 Y1, 1978 г. в. инв. № б/н. Двигатель ДАЗО 4-400X-AM, 1990 г. в. инв. № б/н. Двигатель ДАЗО 4-400 250 кВт 750 об, 1990 г. в. инв. № б/н	Начальная цена продажи с НДС – 30 120,00 бел. руб. Задаток – 3 012,00 бел. руб.
Местонахождение объектов: ОАО «Гомсельмаш», г. Гомель, ул. Шоссейная, 41	

Продавец: ОАО «Гомсельмаш», г. Гомель, ул. Шоссейная, 41. Контактный телефон +375-232-59-26-17.

Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной аукционистом цены продажи предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона ООО «Деловая оценка» р/с BY30BELB30121322650030226000 в филиале ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELBY2X, УНП 49087026.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Прем заявлений заканчивается **15.05.2023 г. в 17.00.**

Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.delooценка.by.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола; стоимость должна быть выплачена в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи; возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).
Конт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62

**ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов
в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «СельэнергоПром»**

Лот	Наименование	Начальная цена без учета НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 614/С-22306, площадью 167,9 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административное здание	49 000,00	4 900,00	2 450,00
2	Автоматическая линия окраски модель SKNG, инв. № 6312	15 335,40	1 533,54	766,77
3	Автоматическая линия дробеструйной обработки мод. MJ, инв. № 6275	39 872,10	3 987,21	1 993,61
4	Производственное и офисное оборудование, материалы: измеритель параметров УЗО ПЗО-500 ПРО; устройство «Сатурн-М»; вилка угловая с 3/к катушкой 16А 25 ОВ IP 44 черная (2 шт.); дюбель распорный (К)8*40; задвижка речная эл. оцинк. 200*560 мм; задвижка речная эл. оцинк. 300*300 мм; изолятор Д16,3мм L=14 мм (20 шт.); кабельные наконечники SC 25-10 (17 шт.); печатная плата TSCON (6 шт.); печатный узел isboard (13 шт.); пластина поликарбонатная 110*90 (40 шт.); пластина поликарбонатная 117*107 (15 шт.); стяжки кабельные 4*250 мм (100 шт.) (30 шт.); угольник УП 160/100; угольник УП 250/160; уровень строительный ADA ProLevel электронный; фильтр для пистолета 100 (жёлтый) (4 шт.); хомут (1 вид) (8 шт.); хомут (2 вид) (4 шт.); хомут червячный 290-310 Norma TORRO (8 шт.); шпилька резьбовая цинк. М30*2000 DIN 975; ШПЛИНТ М3,2*20 оц. ГОСТ 397-79; ШПЛИНТ 5,0*50 оц. ГОСТ 397-79; штангенциркуль разметочный ШЦ11-1250,0,05 ТМ; змеевик НЦ-132 желтый 0,7 кг (5 шт.); планшет HUAWEI MediaPad T10; В-КАМЕРА т.ч. SVEIN IC 950; SVEIN IC 950; материнская плата Gigabyte GA H-110M-H (2 шт.); мышь хозяйственная беспроводная 72 %, вес 200 г (20 шт.); наушники с микрофоном Sven AP-320M чёрный; телефон ThL 5000T; тент 1003	8 436,02	843,60	421,80
В отношении вышеуказанного имущества проводятся первые торги				
Местонахождение Лота №1: Минская обл., Смолевичский р-н, г. Смолевичи, ул. Вокзальная, д. 7; Лоты №№ 2-4: Минская область, Смолевичский район, деревня Полевая, база ООО «Агрохол»				
Лот №1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 624850100001000964 по адресу: Минская обл., Смолевичский р-н, г. Смолевичи, ул. Вокзальная, площадью 0,0431 га, для обслуживания административного здания. Право аренды.				
Дата и время проведения торгов	2 июня 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127			
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	с 10.00 2 мая 2023 года до 16.00 31 мая 2023 года			
Условия для участия в торгах:				
1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA3012221557004027000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», наименование платежа: ИТОГ 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту «...», ООО «СельэнергоПром», проводимых 02.06.2023.				
2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (согласование о правах и обязанностях сторон в 2-х экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31-33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лиц; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лиц) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113), г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.				
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.				
4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника				
Информация о продавце	ООО «СельэнергоПром» в лице ликвидатора – ООО «Свой счет», г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127.			
Организатор аукциона	ООО «Фрондера», 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. тел. 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torg@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram: https://t.me/orgtorg			

Продавец: Лоевское районское потребительское общество, Гомельская область, г. п. Лоев, ул. Батова, 59. Контакт. тел.: +375 44 717-81-55, +375 29 345-09-66. Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона ООО «Деловая оценка» р/с BY30BELB30121322650030226000 в филиале ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELBY2X, УНП 49087026.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Прем заявлений для участия в аукционе заканчивается **17.05.2023 г. в 17.00.** Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.delooценка.by.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу согласно договору купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем, будет учтен в счет окончательной стоимости предмета оценки. Указанные объекты никому другому не проданы, не заложены, под запретом не состоят, судебного спора о них не имеется, других владельцев нет. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).
Конт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62

ПАДАРОЖЖА Ё МІНУЛАЕ ДЗЕЛЯ БУДУЧЫНІ

Студэнты з Мінска і Пяцігорска ў рамках праекта «Культура памяці — памяць культур» будуць даследаваць біяграфіі партызан — сваіх суайчыннікаў

Па інфармацыі Беларускага штаба партызанскага руху, у гады Вялікай Айчыннай вайны ў складзе партызанскіх фарміраванняў на тэрыторыі нашай краіны з ворагам змагаліся амаль 374 тысячы савецкіх патрыётаў. Ужо потым гісторыкі скажуць: па сутнасці, гэта быў «другі фронт», які наблізіў доўгачаканую Перамогу. За беспрэцэдэнтную барацьбу савецкага народа на акупаванай тэрыторыі Беларусь справядліва назвалі «рэспублікай-партызанкай». Побач з беларусамі ў шэрагах народных месціцаў з ворагам змагаліся і прадстаўнікі звыш 70 нацыянальнасцяў і народнасцяў савецкай дзяржавы, краін Заходняй Еўропы і Азіі.

У шматнацыянальнай партызанскай барацьбе на тэрыторыі Беларусі ўдзельнічалі і ўраджэнцы Каўказа. У той жа час там, у гарыстай мясцовасці, з фашыстамі змагаліся і нашы суайчыннікі — бітва за Каўказ доўжылася год і тры месяцы. У гісторыі Вялікай Айчыннай вайны гэта была адна з самых маштабных па размаху і значнасці бітваў.

Хто гэтыя людзі? Якімі асабістымі подзвігамі яны наблізілі Перамогу? Ці вярнуліся беларусы з Каўказа на Радзіму? Як склаўся лёс каўказацаў, якія змагаліся з фашыстамі ў беларускіх лясах, пасля вайны? На гэтыя і шматлікія іншыя пытанні паспрабуюць адказаць маладыя людзі з Мінска і Пяцігорска, якія неўзабаве прыступяць да даследавання іх агульнай гісторыі.

Наталля ХАМОВІЧ са студэнтамі Пяцігорскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

— Мы разумеем, што ўраджэнцаў Каўказа, якія ўдзельнічалі ў партызанскай вайне на беларускай зямлі, будзе нашмат больш, чым беларусаў на Каўказе, — заўважае ініцыятар праекта дацэнт кафедры лінгвамаўнікавістыкі і прыкладных замежных моў Пяцігорскага дзяржаўнага ўніверсітэта Наталля ХАМОВІЧ. — Беларускія калегі ўжо наведвалі Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь, дзе адшукалі дваіх ураджэнцаў Пяцігорска, якія ваявалі ў партызанскіх атрадах на тэрыторыі Беларусі. Адзін з іх да вайны нават жыў на той вуліцы, дзе цяпер знаходзіцца наш універсітэт.

Далейшую працу па ўстанавленні звестак аб сваіх земляках — удзельніках Вялікай Айчыннай вайны працягнуць маладыя людзі

Пад яго камандаваннем атрад пасляхова дзейнічаў на тэрыторыі Магілёўшчыны: знішчыў варажыя гарнізоны, карныя атрады, склады, аўтабазы...

У канцы 1943 года ў атрадзе налічвалася ўжо звыш 1200 народных месціцаў, і тады ён быў пераўтвораны ў 121-ы партызанскі полк, які ўзначаліў Асман Касаеў. Вядома, што партызаны палка прынялі ўдзел у 70 баях, знішчылі звыш тысячы гітлераўцаў, падарвалі 33 нямецкія эшалоны. 17 лютага 1944 года, падчас пераходу з аднаго населенага пункта ў іншы, на тэрыторыі Міншчыны партызан атаквала нямецкая авіяцыя. Камандзір быў цяжка паранены і праз некалькі гадзін, ужо 18 лютага, памёр. Пахавалі адважнага партызанскага камандзіра ў Бялыніцкім раёне. У жніўні 1948 года астанкі Асмана Касаева перапахавалі ў брацкай магіле ў Магілёве. Нягледзячы на 20-годдзя Перамогі ўраджэнца Паўночнага Каўказа пасмяротна быў удастоены найвышэйшага звання — Герой Савецкага Саюза.

Выхаваўчы момант

Супрацоўніцтва двух універсітэтаў у выхаваўча-патрыятычным кірунку — адна з дамоўленасцяў, зацверджаная дагаворам аб узаемадзейнічання паміж Мінскім дзяржаўным лінгвістычным і Пяцігорскім дзяржаўным універсітэтамі. Ажыццяўляецца супрацоўніцтва і па іншых напрамках, аднак героіка-патрыятычны кірунак — асноўны.

— Галоўнае, што закладзена ў праект «Культура памяці — памяць культур», — гэта выхаваўчы момант, — адзначае Наталля Хамовіч. — Цяперашняе пакаленне зусім іншае. На пэўным этапе мы пачалі страчваць прынцыпы, карані. А гэтага нельга дапусціць. Таму адна з мэт гэтага праекта — адрадіць патрыятызм, аднавіць любоў да Радзімы, сваіх сем'яў, да агульнай памяці. Самае галоўнае, што гэтыя веды нашы сту-

дэнты адшукваюць уласнымі рукамі і сваімі сэрцамі. Адна справа — калі ты чытаеш пэўную інфармацыю ў сацыяльных сетках, іншая — калі ты ідзеш у армію і ў пальчатках (такое патрабаванне да работ з некаторымі рукапісамі. — ЗВ.) шукаеш патрэбную інфармацыю, а потым сваімі вачыма чытаеш, колькі цягнуў падарваў той ці іншы партызан, у якіх баях ён змагаўся. Гэта не стужку «Інстаграма» гортаць...

Па словах дацэнта кафедры лінгвамаўнікавістыкі і прыкладных замежных моў Пяцігорскага дзяржаўнага ўніверсітэта, на жаль, у сучаснай моладзі не працягваюцца павышаныя цікавасць да тэмы Вялікай Айчыннай вайны. «Іх трэба стымуляваць, і гэта апраўдана, — лічыць ініцыятар праекта. — Гэта мы выраслі на подзвігах нашых продкаў, для нас гэта базісы. Для сучаснага пакалення, на жаль, усё па-іншаму. Як толькі мы не выходзім дзяцей у духу патрыятызму — мы страчваем пакаленне. А потым усё аднаўляць вельмі складана і доўга. Таму трэба падштурхоўваць маладых людзей вывучаць гісторыю і рабіць усё, каб захаваць яе для наступных пакаленняў».

Увекавечанне памяці герояў

Акрамя пошукава-даследчай дзейнасці, для маладых людзей запланавана шырока культурная праграма. Мяркуюцца, што за час свайго навуковага экспедыцыі ў нашу краіну расіяне наведваюць мемарыяльныя комплексы «Брэсцкая крэпасць — герой» і «Хатынь», памятныя месцы і музеі горада Мінска. Студэнты з Беларусі, якія будуць працаваць у каўказскіх архівах, атрымаюць магчымасць праісці горнымі партызанскімі сцежкамі галоўнага Каўказскага хрыбта, скарыць перавал Актапрак, які меў найважнейшае стратэгічнае значэнне ў гады Вялікай Айчыннай вайны, знаёміцца са шматнацыянальнай культурай і традыцыямі Каўказскіх Мінеральных Вод — унікальнага рэгіёна Расійскай Федэрацыі.

Знойдзеная ў межах праекта інфармацыя аб партызанках з мэтай увекавечання памяці аб героях Вялікай Айчыннай вайны будзе адлюстравана ў шматлікіх праектах. Планаўецца, што па выніках пошукава-даследчай работы будзе арганізавана навуковая канферэнцыя, прысвечаная партызанскаму руху ў Беларусі і на Каўказе. Мяркуюцца падрыхтаваць кніжнае выданне, у якім будзе падрабязна расказана аб персаналіях партызан. Распрацаўца экскурсійных маршрутаў, мемарыялізацыя подзвігу ўдзельнікаў партызанскага руху, стварэнне перасойнага выстаўкі, фільма на аснове выяўленых архіўных матэрыялаў — усё гэта будзе садзейнічаць увекавечанню памяці беларусаў, якія прымалі ўдзел у партызанскім руху на Каўказе, і ўраджэнцаў Паўночнага Каўказа, якія змагаліся з акупантамі на нашай тэрыторыі.

— Акрамя таго, знойдзеная інфармацыяй мы хочам падзяліцца са сваімі партызан, — дзеліцца планами Наталля Хамовіч. — Па магчымасці наведваем кожную сям'ю ўдзельніка вайны, пра якога мы даведаемся з архіваў. Думаю, гэта карысна: далёка не ўсе так глыбока ведаюць гісторыю сваіх продкаў. Спадзяёмся, што для многіх сем'яў гэтыя звесткі стануць вельмі важнымі.

Планаўецца, што праект не ператворыцца ў аднаразовае акцыю. Студэнты з Беларусі і Расіі будуць працаваць у архівах абедзвюх краін на працягу года. «У першую чаргу, супрацоўнічаць павінны студэнты, — пераказана ініцыятар праекта. — Моладзь — гэта наша будучыня, а будучыня павінна быць упэўненай. І мы павінны быць упэўнены ў гэтай будучыні».

Вераніка КАНОТА.
Фота з архіва
Наталлі ХАМОВІЧ.

Праца ў архівах

Вывучэнне малавядомых старонак Вялікай Айчыннай вайны — адна з ключавых мэт праекта «Культура памяці — памяць культур». Праект прымеркаваны да 80-годдзя вызвалення Каўказа (2023 г.) і 80-годдзя вызвалення Беларусі (2024 г.) ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Даследаваннем лёсаў беларусаў, якія ўдзельнічалі ў партызанскай вайне на Каўказе, будуць займацца студэнты Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта. Пра сваіх суайчыннікаў, якія, будучы партызанамі, змагаліся з ворагам на тэрыторыі Беларусі, больш падрабязна даведваюцца студэнты Пяцігорскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Тое, што праект будзе рэалізаваны, — заслуга рэктара Пяцігорскага дзяржаўнага ўніверсітэта прафесара Аляксандра Гарбунова і Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта дацэнта Наталлі Лапцэвай, дырэктара Інстытута замежных моў і міжнароднага турызму ПДУ прафесара Ірыны Акапанц і дэкана факультэта міжкультурных камунікацый МДЛУ дацэнта Дзмітрыя Туліка.

з Мінска і Пяцігорска. Іх першыя «папалыя выпрабаванні» запланаваны на ліпень гэтага года. Група студэнтаў з Пяцігорскага дзяржаўнага ўніверсітэта будзе працаваць у Нацыянальным архіве Беларусі. Студэнты Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта паедуць на Паўночны Каўказ, дзе для іх будуць даступныя адразу тры архівы: у Пяцігорску, Стаўрапалі і ва Уладзікаўказе.

У Нацыянальным архіве Беларусі захоўваецца 274 тысячы асабістых спраў грамадзян — удзельнікаў партызанскай вайны на тэрыторыі Беларусі. Некаторыя персаналіі ўжо вядомыя. Напрыклад, ураджэнца Карацаева-Чаркесі Асман Касаеў камандаваў на тэрыторыі Беларусі партызанскім атрадам. Вядома, што 121-я стралковая дывізія, дзе служыў Касаеў, трапіла ў акружэнне ў самым пачатку вайны. У канцы жніўня 1941 года група байцоў і камандзіраў (у тым ліку Асман Касаеў), якім удалося вырвацца і дайсці да Бялыніцкага раёна Магілёўскай вобласці, стварылі партызанскае фарміраванне. Спачатку Касаеў быў абраны камісарам, а затым камандзірам партызанскага атрада, якому быў прысвоены нумар 121.

Спорт-тайм

ВЕСЛЯРЫ І ДЗЮДАІСТЫ

ВЯРТАЮЦА НА МІЖНАРОДНЫЯ КАНАЛЫ І ТАТАМІ

У традыцыйным спартыўным аглядзе расказваем самыя важныя навіны

НАВІНЫ ТЫДНЯ. Міжнародная федэрацыя каноэ (ICF) вырашыла дапусціць беларускіх і расійскіх весляроў да ўдзелу ў спаборніцтвах у нейтральным статусе. Рашэнне аб вяртанні спартсменаў з Беларусі і Расіі было прынята пасля кансультацыі з міжнароднай супольнасцю. Для разгляду ўсіх заявак ад расійскіх і беларускіх спартсменаў, якія жадаюць удзельнічаць у турнірах у якасці нейтральных атлетаў, будзе створана незалежная камісія.

Беларусаў і расіян да ўдзелу ў міжнародных турнірах дапусціла і Міжнародная федэрацыя дзюдо (IJF). «Выканаўчы камітэт IJF прыняў рашэнне дазволіць спартсменам з Беларусі і Расіі ўдзельнічаць у спаборніцтвах пад эгідай федэрацыі ў якасці нейтральных спартсменаў. Выканкам прыцягне незалежную кампанію для правяркі ўсіх атлетаў гэтых дзвюх краін, чые заяўкі будуць падданыя для ўдзелу ў міжнародных турнірах. Толькі тыя спартсмены і персанал, якія паспяхова пройдуць гэтую праверку, будуць разглядацца для ўдзелу ў спаборніцтвах IJF», — гаворыцца ў заяве арганізацыі. Такім чынам, беларускія і расійскія дзюдаісты змогуць выступіць на чэмпіянаце свету, які пройдзе ў сталіцы Катар горадзе Доха з 7 да 14 мая.

КАМАНДА ТЫДНЯ. Вырашылася галоўная інтрыга XXXI Нацыянальнага першынства сярод жаночых каманд. Шосты раз галоўны трафей выйгралі баскетбалісткі БК «Гарызонт» (Мінская вобласць). З лікам 3:0 у «залатой» серыі падалечныя Наталлі Трафімавай

перамаглі гродзенскую «Алімпію» (галоўны трэнер — Вікторыя Дацун), якая заваявала сярэбраныя медалі турніру. Вырашальны матч скончыўся з вынікам 70:66. Бронзавым прызёрам першынства стала каманда «МІНСК» (галоўны трэнер — Андрэй Ваўлеў). Ад імя Беларускай федэрацыі баскетбола былі ўручаны і спецыяльныя ўзнагароды найлепшым гульцам чэмпіяната. Найлепшым абаронцам прызнана Юлія Васілевіч (БК «Гарызонт»), найлепшай нападаючай — Кацярына Карпук («МІНСК»), найлепшай цэнтравой — Анастасія Верамеенка (БК «Гарызонт»). Найлепшай маладой баскетбалісткай стала Паліна Дамьянчук («Алімпія»). Прыз глядацкіх сімпатый атрымала Кацярына Новік («Алімпія»). А MVP турніру стала Анастасія Верамеенка (БК «Гарызонт»).

ГЕРАІНЫ ТЫДНЯ. На базе «G-Drive Арэны» ў Омску завяршыўся другі Міжнародны турнір па мастацкай гімнастыцы імя двухразовай алімпійскай чэмпіёнкі Яўгеніі Канаевай Evgeniia Sur. Лідар беларускай каманды Аліна Гарнаско заваявала ўзнагароды ў кожным фінале асобных відаў праграмы. Яна перамагла ў практыкаваннях з абручом і стужкай, а таксама заваявала бронзавыя медалі ў праграмах з мячом і булавамі. Аліна стала пераможцай у мнагабор'і. Яшчэ адна беларуска Лізавета Зоркіна стала сярэбраным прызёрам у практыкаваннях з мячом і булавамі ў мнагабор'і.

У спаборніцтвах спартсменаў, не старэйшых за 15 гадоў, поўны камплект узнагарод сабрала беларуска Ніколь Кеўляк: «золата» — у практыкаванні са стужкай, «серабро» — у праграме з мячом і па «бронзе» — у выступленнях з абручом і булавамі. Ніколь Кеўляк заваявала бронзавы медаль у мнагабор'і. Усяго ў турніры Evgeniia Sur у Омску прынялі ўдзел больш за 200 грацый з Расіі, Белару-

сі, Кубы, Кыргызстана, Узбекістана, Казахстану і Арменіі.

ГЕРОЙ ТЫДНЯ. Беларуска гулец Ігар Міхальчанка стаў чэмпіёнам Еўропы па шашках-64 у вокалмгненнай праграме. Спаборніцтвы сярод мужчын і жанчын прайшлі ў Аланы (Турцыя). Яшчэ адзін беларус Арцём Ціханяў стаў бронзавым прызёрам.

ЦЫРЫМОНІЯ ТЫДНЯ. У Мінску прайшла ўрачыстая цырымонія ўзнагароджання лаўрэатаў чэмпіяната Беларусі па хакеі сезона-2022/2023. Узнагарода «За адданасць хакею» другі год запар дасталася Аляксандру Жыдкіх, гульцу салігорскага «Шахцёра», які ў мінулым сезоне пераадолеў мяжу ў 1000 матчаў у рэгулярных чэмпіянатах. Прыз імя Яўгена Анкуды, што прысуджаецца функцыянеру, які ўнёс самы значны ўклад у поспех сваёй каманды, таксама другі раз атрымаў Анатоль Варывончык з «Нёмана». Узнагарода за ўклад у развіццё хакея дасталася генеральнаму дырэктару Беларускага металургічнага завода Дзмітрыю Корчыку. Найлепшым арбітрам сезона быў названы Віктар Пляц. Статутку найлепшага галкіпера года забраў гулец «Металурга» Аляксандр Самойлаў. Яго партнёр па камандзе Арцём Волчанкаў быў названы найлепшым абаронцам. Званне найлепшага снайпера экстралігі падзялілі Міхал Стэфанавіч з «Шахцёра» і Вячаслаў Іпатаў з «Нёмана». Найлепшым бамбардзірам прызнаны форвард гродзенскага клуба Вячаслаў Андрушчанка. Узнагарода як найлепшаму маладому гульцу была прысуджана 17-гадоваму форварду «Юнацтва» Арсенію Каўгарэню, а капітан сталічнага клуба Андрэй Антонаў трэці раз запар стаў уладальнікам прызы імя Руслана Салея за лідарскія якасці. Кубак імя Уладзіміра Навумава найлепшаму трэнеру года выйграў настаўнік гродзенскага «Нёмана» Яўген Летай. Найлепшым хакеістам экстралігі ў сезоне-2022/2023 прызнаны Мікіта Рэмезаў.

Валерыя СЦЯЦКО.

Фота з адкрытых крыніц.

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра
28 красавіка.
Месяц у сузор'і Цяльца.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	5.32	20.42	15.10
Віцебск —	5.17	20.36	15.19
Магілёў —	5.22	20.32	15.10
Гомель —	5.24	20.23	14.59
Гродна —	5.48	20.56	15.08
Брэст —	5.54	20.52	14.58

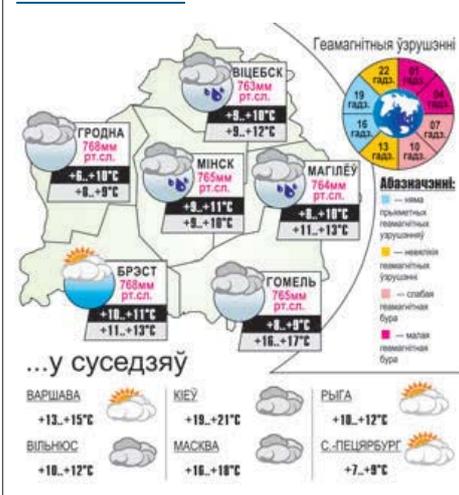
Імяніны

Пр. Антаніны, Віктара, Георгія, Дзмітрыя, Івана, Нікіфара, Трыфана, К. Анатолія, Барыса.

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

2 МАЯ

1888 год — нарадзіўся Іван Антонавіч Віткоўскі, беларускі гісторык, прафесар. У 1933-м арыштаваны, адбыў тры гады пазбаўлення волі ў Сібіры.

У 1937-м арыштаваны паўторна, расстраляны. Рэабілітаваны ў 1959-м.

1922 год — нарадзіўся (Чаўскага раён) Іван Раманавіч Карасёў, Герой Савецкага Саюза (1943). У гады Вялікай Айчыннай вайны ўдзельнічаў у Курскай бітве, Корсунь-Шаўчэнкаўскай аперацыі, у вызваленні Украіны, Малдавіі, Румыніі і Венгрыі.

1939 год — нарадзіўся Віктар Андрэевіч Смічнёў, беларускі акцёр. Заслужаны артыст Беларусі. З 1967-га ў Гродзенскім абласным драматычным тэатры. Стварыў на сцэне шэраг характарных вобразаў.

1941 год — нарадзіўся Аскольд Аўрамавіч Сухін, беларускі спявак, заслужаны артыст Беларусі. Лаўрэат шматлікіх міжнародных і рэспубліканскіх конкурсаў вакалістаў.

1953 год — нарадзіўся Станіслаў Іванавіч Барановскі, беларускі вучоны-эканаміст, доктар эканамічных навук, прафесар.

1808 год — пачалося паўстанне жыхароў Мадрыда, якое паслужыла пачаткам народнай вайны ў Іспаніі супраць валадарства Напалеона. Штогод па традыцыі дзень 2 мая адзначаецца жыхарамі Мадрыда як Дзень горада.

1868 год — нарадзіўся Роберт Уільямс Вуд, амерыканскі фізік-эксперыментатар, спецыяліст па фізічнай аптыцы, які заклаў асновы ультрафіялетавай фатаграфіі.

1903 год — нарадзіўся Бенджамін Маклейн Спок, амерыканскі ўрач-педыятр, грамадскі дзеяч, змагар за мір. Аўтар папулярных ва ўсім свеце кніг «Дзіця і догляд яго», «Першы год жыцця дзіцяці» і інш.

1903 год — нарадзіўся Каміль Ярмаватвіч Ярматаў, таджыкскі і ўзбекскі акцёр, кінарэжысёр, сцэнарыст, народны артыст СССР, Герой Сацыялістычнай Працы.

1953 год — нарадзіўся Валерыі Абсілавіч Гергееў, расійскі дырыжор, мастацкі кіраўнік Марыінскага тэатра, галоўны дырыжор Лонданскага сімфанічнага аркестра, народны артыст Расіі і Украіны. Лаўрэат Дзяржаўных прэмій Расіі (1993, 1998).

ЮЛІЙ ЦЭЗАР:

«Кожны ёсць каваль свайго лёсу».

УСМІХНЕМСЯ

У няўдачлівых людзей бутэрброд падае ўніз маслам.

Ва ўдачлівых — ікры.

Званок па тэлефоне: — Вася, прывітанне, даўно цябе не чуў! Як табе жыццё пасля вяселля? — Я ніколі не быў такі шчаслівым! — Яна што, побач?

— Я вельмі задаволены!
— Трымайся, братка...

— Дарагі, я на карпаратыў! Буду позна, п'яная, магчыма, не адна. Калі што — ты мой брат.

У нас у ЖЭКу працуе вельмі інтэлігентны слесар. Ён калі малатком сабе па пальцы трапляе, усклікае: «Бач ты!»

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмная — 311 17 13 (гп./факс);
адрэсаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ
тэл./факс: 311 17 27,

е-mail: reklama@zviazda.by
Афармленне і выдання матэрыялаў індывідуальна па паўднёвым і паўночным напрамку. І ў мержаным не з'яўляюцца суадносна з мержаным рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім мержаным адрасі і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

е-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

Газета адрэсавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеце.
«Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 10.382 Індэкс 63850. Зак. № 1176.
Нумар налічаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1 мая 2023 года.